

Vergaderjaar 2021–2022

28 676

NAVO

Nr. 404

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN DEFENSIE EN VAN BUITEN- LANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 april 2022

Op 26 februari 2022 informeerde het kabinet uw Kamer over het onderzoek naar een militaire bijdrage aan een vooruitgeschoven NAVO aanwezigheid in Roemenië (Kamerstuk 28 676, nr. 288). In vervolg hierop informeert het kabinet u met deze brief over het besluit tot inzet van een Nederlandse militaire eenheid in een multinationale NAVO *Battle Group* in Roemenië.

Inleiding

De NAVO-bondgenoten hebben op 8 april 2022 ingestemd met het politiek-militair advies over de versterking van de collectieve afschrikking- en verdedigingsfunctie voor de oostflank van het NAVO-verdragsgebied op de middellange termijn. De NAVO heeft besloten tot de ontplooiing van een viertal multinationale NAVO *Battle Groups* in Zuidoost-Europa: in Bulgarije, Hongarije, Slowakije en Roemenië. Dit in aanvulling op de bestaande NAVO *Battle Groups* in de Baltische Staten en Polen.

Frankrijk heeft aangegeven als *Framework Nation* te zullen fungeren voor de *Battle Group* in Roemenië en heeft Nederland verzocht om hieraan een militaire bijdrage te leveren. Het betreft een eenheid van compagniesgrootte van het Commando Landstrijdkrachten.

De ontplooiing van een *Battle Group* in Roemenië in NAVO-verband betreft inzet voor de bescherming van het bondgenootschappelijk verdragsgebied. Het gaat om de eerste hoofdtaak van Defensie. De NAVO-inzet vindt mede plaats op verzoek en met toestemming van de Roemeense regering. Als gastland (*Host Nation*) zal Roemenië een aantal ondersteunende taken voor de *Battle Group* vervullen.

Kabinetsstandpunt

De inzet van een multinationale eenheid in Roemenië draagt bij aan de versterking van de collectieve afschrikking- en verdediging door de NAVO, en aan de geruststelling van onze bondgenoten in de regio. De aanwezigheid van militairen van NAVO-bondgenoten geeft aan dat een schending van het NAVO-verdragsgebied leidt tot de onmiddellijke betrokkenheid van het hele bondgenootschap. De multinationale inzet vormt daarom een belangrijk teken van eendracht, daadkracht en onderlinge solidariteit.

Alle bondgenoten dienen bij te dragen aan versterking van de collectieve afschrikking en verdediging, om de als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne verslechterde veiligheidssituatie in Europa, het hoofd te bieden. Het kabinet acht het van groot belang hieraan een actieve Nederlandse militaire bijdrage te leveren.

In aanvulling hierop acht het kabinet het van belang om te voldoen aan het verzoek van onze strategische partner Frankrijk om gezamenlijk op te treden in Roemenië. Met deze concrete militaire inzet wordt de samenwerkingsrelatie tussen beide landen verder vorm gegeven.

Nederlandse inzet

De Nederlandse inzet in Roemenië bestaat uit een eenheid van compagnie-grootte (inclusief ondersteuning ca. 200 militairen per rotatie). Als gesteld, maakt de eenheid deel uit van een door Frankrijk geleide *Battle Group*. De inzet vindt plaats op een door Roemenië ter beschikking gestelde militaire basis in Cincu, in midden-Roemenië. De eenheid draagt door de aanwezigheid bij aan de afschrikking door de NAVO, en is in staat om snel in actie te komen ter bescherming van het NAVO-verdragsgebied indien dit nodig mocht zijn. Op locatie volgt de eenheid een oefenprogramma.

De inzet vindt plaats onder aansturing van de *Supreme Allied Commander Europe* (SACEUR). Het commando over de eenheid wordt, conform *enhanced Forward Presence* Litouwen¹, overgedragen aan SACEUR. Daardoor kan SACEUR besluiten nemen over verplaatsing en inzet van eenheden zonder nadere toestemming van de betreffende landen, maar binnen zijn op dat moment geldende mandaat en binnen door de Noord-Atlantische Raad gestelde kaders. De Commandant der Strijdkrachten blijft uiteindelijk het eindbevel houden over deze eenheid.

Met het oog op het waarborgen van het eigen voortzettingsvermogen duurt de inzet in beginsel twaalf maanden. Frankrijk is met andere NAVO-bondgenoten in gesprek of één van hen de Nederlandse rotatie kan opvolgen. Naar verwachting vertrekt de eerste Nederlandse rotatie in de zomer naar Roemenië. De volgende twee rotaties volgen telkens vier maanden later. De planning is mede afhankelijk van het inzetplan van *Framework Nation* Frankrijk en overleg met gastland Roemenië.

Als onderdeel van het besluitvormingsproces hebben Nederlandse militairen een verkenningsmissie uitgevoerd. Hierbij is onder meer gekeken naar de lokale omstandigheden en de benodigde afspraken en taakverdeling met Frankrijk en Roemenië. Medio mei volgt een tweede verkenning om de laatste details af te stemmen met Frankrijk en Roemenië.

¹ Kamerstuk 29 521, nr. 439.

Mogelijk vertrekt een separaat genietaakteam (ca. 85 militairen per rotatie) in mei voor ongeveer een half jaar naar Roemenië om te assisteren bij het gereedmaken van de locatie. De inzet en inzetduur van deze capaciteit is afhankelijk van de Franse nadere planning en de daaruit voortkomende behoefte aan Nederlandse geniecapaciteit.

Inkadering inzet binnen NAVO

Als gevolg van de Russisch inval in Oekraïne is de veiligheidssituatie in Europa ernstig verslechterd. De verwachting is dat deze verslechtering van de veiligheidssituatie lang zal aanhouden. Daarom herziet de NAVO de collectieve verdedigingsfunctie en versterkt de oostflank waar nodig. De NAVO-bondgenoten verzochten SACEUR op de bijeenkomst van de Ministers van Defensie van de NAVO van 16-17 februari 2022 om te onderzoeken hoe de verdere versterking van de oostflank van het verdragsgebied op de middellange termijn vorm kan krijgen.² Dit betreft ook de uitbreiding van de vooruitgeschoven aanwezigheid van de NAVO naar Zuidoost-Europa.

De NAVO-bondgenoten hebben, zoals reeds gesteld, 8 april 2022 ingestemd met het ontplooien van NAVO-*Battle Groups* in een viertal landen in Zuidoost-Europa. De ontplooiing van de door Frankrijk geleide *Battle Group* in Roemenië en de Nederlandse militaire bijdrage hieraan passen in dit kader.

De *Battle Groups* in Bulgarije, Hongarije en Slowakije worden naar verwachting opgebouwd op soortgelijke wijze als die in Roemenië. Het is nog niet bekend welke landen de rol van *Framework Nation* vervullen in Bulgarije en Hongarije. In Slowakije neemt Tsjechië deze rol op zich.

De NAVO-presentie in Zuidoost-Europa is defensief van aard en draagt bij aan geloofwaardige afschrikking door de NAVO. Daarmee hebben de *Battle Groups* tot doel om de Russische strategische afwegingen zodanig te beïnvloeden dat er geen schending van het NAVO-verdragsgebied plaatsvindt. De versterkte *posture* blijft door de NAVO gehandhaafd zolang als nodig om de toegenomen Russische dreiging het hoofd te bieden.

Financiën

De additionele uitgaven die gemoeid zijn met de Nederlandse inzet van deze eenheid voor de periode van 12 maanden worden met de huidige stand van de planning voor inzet geraamd op € 34 miljoen. De kosten voor de inzet in Roemenië worden gefinancierd uit het Budget Internationale Veiligheid (BIV).

Tot slot

Het kabinet acht het noodzakelijk om de vooruitgeschoven aanwezigheid van de NAVO aan de oostflank te versterken, zolang Rusland volhardt in

² Op de bijeenkomst van NAVO Ministers van Defensie van 16 maart 2022 verzochten bondgenoten ook om advies over de langere termijn aanpassing van de collectieve afschrikings- en verdedigingsfunctie. Dit advies is voorzien voor de bijeenkomst van NAVO Ministers van Defensie op 16 en 17 juni en de NAVO-top in Madrid op 29 en 30 juni 2022.

zijn huidige agressieve opstelling. Het kabinet is van mening dat Nederland hieraan als NAVO-bondgenoot actief militair dient bij te dragen.

De Minister van Defensie,
K.H. Ollongren

De Minister van Buitenlandse Zaken
W.B. Hoekstra